

**Posudek oponenta magisterské diplomové práce
Adély Bělohlávkové**

Diskriminace a diskriminační slova v současném Japonsku

Autorka práce se pokusila zhostit nelehkého úkolu „zmapovat vybrané aspekty diskriminace v současném Japonsku s důrazem na etnickou diskriminaci, s malou odbočkou o projevech diskriminace v japonském jazyce.“ Je možná škoda, že tato práce nenese jiný název, protože tato formulace je v jistém rozporu s tím, co by se od autorky dalo očekávat. Zvolený název předjímá z hlediska obsahového i metodologického práci sociolingvistickou. Nicméně pokud přijmeme tvrzení, že jejím cílem je zmapování vybraných aspektů diskriminace v současném Japonsku, lze říci, že se úkolu zhostila poměrně dobře.

V poměrně dlouhé úvodní části se věnuje diskriminaci, konkrétněji rasové diskriminaci jako takové. Zabývá se historickými proměnami rasové ideologie na Západě i v Číně a Japonsku. Hlavní důraz je pak položen na část prostřední, kde rozebírá konkrétní aspekty diskriminace v Japonsku, přičemž své postřehy, které logicky čerpá převážně z nejaponských pramenů, konfrontuje se závěry, které plynou z Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace (ICERD). Kromě etnické diskriminace se zabývá diskriminací nejaponských etnik v Japonsku (Ainu, osob z bývalých kolonií a ostatních cizinců). Nemalá část je věnována také diskriminaci jiných skupin, jako *burakumin* a malomocnými.

Za tímto poměrně pečlivě roztřídným materiálem pak následuje krátké zhodnocení situace, jakým způsobem se s diskriminací všeho druhu vypořádává japonský jazyk. Jak jsem už zmínil, je škoda, že jádro práce nebylo přesunuto právě na tuto problematiku. V důsledku toho se jedná pouze o základní přehled. Japonština je přitom jedním z nejbohatších jazyků na tzv. *sabecugo*, neboli slova diskriminační. Určitě by stálo zato nalézt hlubší příčiny velkého rozšíření těchto slov, které svým původem sahají do dávné minulosti.

Diplomantka ve své práci postupuje systematicky od jednoho problému k druhému a píše srozumitelným jazykem. Za slabinu této práce považuji malý počet použitých pramenů, přičemž příklady konkrétních projevů diskriminace jsou čerpány převážně z jednoho zdroje (Okamoto). S tím souvisí i skutečnost, že málo cituje a tudíž svá tvrzení nepodkládá jinými důkazy. Přesto si však dovoluji tvrdit, že se svého úkolu zhostila poctivě a pravděpodobně k tomu vynaložila velké úsilí. Práce vyhovuje požadavkům na práci diplomovou a hodnotím ji známkou **velmi dobře**.

V Praze 25. května 2007

Martin Tirala

